

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
(ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 2012**

**Πρακτική Καθοδήγηση για την Εφαρμογή των Κριτηρίων του
Παραρτήματος VI των Κανονισμών για εγγραφή
στο Μητρώο ΣΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ (ΣΑ)**

Για σκοπούς διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων προσώπων για έγκριση ως Συντηρητές Ανελκυστήρων αναλύεται παρακάτω ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) τα κριτήρια του Παραρτήματος VI των Κανονισμών⁽¹⁾.

Όπου δεν υπάρχει αριθμητική τιμή, το κριτήριο ποσοτικοποιείται και όπου το κριτήριο δεν είναι εύκολα κατανοητό, επιχειρείται διασαφήνιση του κριτηρίου. Αυτούσιον το κείμενο του Παραρτήματος VI φαίνεται εντός πλαισίου με κόκκινη γραφή.

1 Γενικά

1.1 Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων πρέπει να απασχολεί ικανοποιητικό αριθμό προσωπικού για τον αριθμό των ανελκυστήρων που συντηρεί και κατ' ελάχιστο δύο (2) άτομα:

Νοείται ότι ο Συντηρητής Ανελκυστήρων μπορεί να είναι ένας από τους δύο.

Για τις εργασίες συντήρησης απαιτούνται κατ' ελάχιστο δύο άτομα πρωτίστως για λόγους ασφάλειας π.χ. στην περίπτωση που στο πλαίσιο της συντήρησης ένας από τους δύο χρειαστεί βοήθεια, αλλά και για πρακτικούς λόγους π.χ. ορισμένες εργασίες συντήρησης απαιτούν δύο άτομα. Τέλος, το δεύτερο άτομο απαιτείται για να επέμβει σε περίπτωση λήψης κλήσης για απεγκλωβισμό προσώπου όταν το πρώτο πρόσωπο είναι απασχολημένο σε εργασίες συντήρησης. Σημειώνεται ότι το γραμματειακό προσωπικό ή το προσωπικό που πραγματοποιεί εγκαταστάσεις ανελκυστήρα δεν περιλαμβάνεται στα πιο πάνω άτομα, εκτός εάν ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος VI και εκπληροί ταυτόχρονα δύο ρόλους π.χ. εγκατάσταση και συντήρηση ανελκυστήρων.

1.2 Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων καθορίζει τον αριθμό των ατόμων που θα απαρτίζουν τα συνεργεία συντήρησης, καθώς επίσης τον αριθμό των συνεργείων συντήρησης έτσι ώστε η συντήρηση των ανελκυστήρων που αναλαμβάνει να γίνεται έγκαιρα με επάρκεια, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.

Αναφέρεται στην υποχρέωση του ΣΑ να απασχολεί ικανοποιητικό αριθμό προσωπικού και να ρυθμίζει τα συνεργεία συντήρησης του ώστε να διεξάγονται οι εργασίες συντήρησης όπως απαιτείται στην εν λόγω πρόνοια του Κανονισμού. Στο πλαίσιο υποβολής της αίτησης για έγκριση ως ΣΑ, ο αιτητής υποβάλλει και στοιχεία για τον αριθμό των ανελκυστήρων που προτίθεται να

¹ Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμοί του 2012 (Κ.Δ.Π. 533/2012, 28.12.2012).

συντηρεί. Ο αιτητής, μαζί με την αίτηση, αποστέλλει επιστολή με κατάλληλο λεκτικό στο ΤΕΕ με την οποία δεσμεύεται ως προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την πιο πάνω πρόνοια.

2. Εκπαίδευση και επαγγελματική εμπειρία

2.1. Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων απαιτείται να είναι κάτοχος αναγνωρισμένου τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς κύκλου σπουδών, σε κλάδο της μηχανικής επιστήμης, και να διαθέτει πρακτική εμπειρία στη συντήρηση ή εγκατάσταση ανελκυστήρων τουλάχιστο πέντε (5) ετών:

Ως ελάχιστο επίπεδο λογίζεται το δίπλωμα του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου Κύπρου ή άλλο δίπλωμα ισότιμης σχολής στην Κύπρο ή το εξωτερικό, σε κλάδο της μηχανικής επιστήμης, π.χ. μηχανολογία, ηλεκτρολογία.

Η πρακτική εμπειρία κατά τον ουσιώδη χρόνο τεκμηριώνεται με πρωτότυπη επιστολή από τον εργοδότη του και αντίστοιχη βεβαίωση από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την ίδια περίοδο εργοδότησης. Ως εμπειρία στην εγκατάσταση ανελκυστήρων εκλαμβάνεται η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εργοδότηση σε οργανισμό / εταιρεία που εγκαθιστά ανελκυστήρες (εγκαταστάτης ανελκυστήρα). Η εμπειρία πρέπει να περιλαμβάνει την εγκατάσταση, ρύθμιση και δοκιμή τουλάχιστον 50 ανελκυστήρων (ηλεκτροκίνητων και υδραυλικών) και των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας αυτών σε κτήρια π.χ. με εφαρμογή της περί σήμανσης CE νομοθεσίας. Αντίστοιχα, εμπειρία στη συντήρηση ανελκυστήρων εκλαμβάνεται ως η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εργοδότηση σε οργανισμό / εταιρεία που εγκαθιστά / συντηρεί ανελκυστήρες.

Νοείται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο είναι απόφοιτος ανώτερης δευτεροβάθμιας σχολής τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης σε κλάδο της ηλεκτρολογίας, ηλεκτρονικής ή μηχανολογίας και ασκούσε το επάγγελμα του συντηρητή ανελκυστήρα για διάστημα πέραν των οκτώ (8) ετών πριν την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων Κανονισμών, θεωρείται ότι ικανοποιεί το πιο πάνω κριτήριο.

Αφορά τα πρόσωπα που ασκούσαν το επάγγελμα του συντηρητή ανελκυστήρα για τουλάχιστον οκτώ χρόνια πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος των Κανονισμών (28.12.2012). Τα πρόσωπα αυτά μπορεί να προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου το επάγγελμα του συντηρητή ανελκυστήρα είναι θεσμοθετημένο, ή Κυπρίους πολίτες. Τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αποδείξουν ότι ασκούσαν το εν λόγω επάγγελμα κατά τον ουσιώδη χρόνο με τρόπο που ικανοποιεί τον Αρχιεπιθεωρητή π.χ. πρωτότυπη βεβαίωση του εργοδότη και σχετική βεβαίωση από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο εργοδότησης.

Για την πρακτική εμπειρία ισχύουν όσα αναφέρονται για το σημείο 2.1 πιο πάνω με τη διαφορά ότι η πρακτική εμπειρία πρέπει να περιλαμβάνει την εγκατάσταση, ρύθμιση και δοκιμή τουλάχιστον 80 ανελκυστήρων.

Σημειώνεται ότι τα πρόσωπα που ασκούσαν το επάγγελμα του συντηρητή ανελκυστήρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου το επάγγελμα του συντηρητή ανελκυστήρα είναι θεσμοθετημένο, πρέπει να αποδείξουν ότι τα κριτήρια με τα οποία εγκρίθηκαν ή αδειοδοτήθηκαν στο κράτος μέλος προέλευσης τους είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά του Παραρτήματος VI. Εάν όχι, ενδεχομένως υπόκεινται σε δοκιμασία επάρκειας κατά την κρίση του Αρχιεπιθεωρητή και σε κάθε περίπτωση πρέπει να διέλθουν με επιτυχία γραπτή και προφορική εξέταση, σε θέματα που αφορούν τη νομοθεσία για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, τη λειτουργία, συντήρηση και έλεγχο ανελκυστήρων και τη σήμανση CE σε ανελκυστήρες.

2.2. Κάθε άτομο του προσωπικού που απασχολεί ο Συντηρητής Ανελκυστήρων μπορεί να είναι:

(α) είτε απόφοιτος ανώτερης δευτεροβάθμιας σχολής τεχνικής εκπαίδευσης σε κλάδο της ηλεκτρολογίας, ηλεκτρονικής ή μηχανολογίας,

Τα πρόσωπα που μπορεί να απασχολεί ο Συντηρητής Ανελκυστήρων για να διεξάγει τις εργασίες συντήρησης, μπορεί να είναι απόφοιτοι Τεχνικής Σχολής σε κλάδο της ηλεκτρολογίας ή της ηλεκτρονικής ή της μηχανολογίας. Οποιοσδήποτε άλλος κλάδος σπουδών δεν είναι αποδεκτός, π.χ. απόφοιτος οικοδομικού κλάδου.

(β) είτε απόφοιτος ανώτερης δευτεροβάθμιας σχολής γενικής εκπαίδευσης,

Τα πρόσωπα που μπορεί να απασχολεί ο Συντηρητής Ανελκυστήρων για να διεξάγει τις εργασίες συντήρησης μπορεί εναλλακτικά να είναι απόφοιτοι Λυκείου.

και να διαθέτει πρακτική εμπειρία στη συντήρηση ή/και εγκατάσταση ανελκυστήρων τουλάχιστο δύο (2) ετών:

Η πρακτική εμπειρία των 2 χρόνων τεκμηριώνεται με πρωτότυπη επιστολή από τον εργοδότη του ενδιαφερόμενου προσώπου και αντίστοιχη βεβαίωση από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την ίδια περίοδο εργοδότησης. Ως εμπειρία στην εγκατάσταση ανελκυστήρων εκλαμβάνεται η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εργοδότηση σε οργανισμό / εταιρεία που εγκαθιστά ανελκυστήρες (εγκαταστάτης ανελκυστήρα). Η εμπειρία πρέπει να περιλαμβάνει την εγκατάσταση, ρύθμιση και δοκιμή τουλάχιστον 25 ανελκυστήρων (ηλεκτροκίνητων και υδραυλικών) και των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας αυτών σε κτήρια π.χ. για την εφαρμογή της περί σήμανσης CE νομοθεσίας. Αντίστοιχα, εμπειρία στη συντήρηση ανελκυστήρων εκλαμβάνεται ως η σχετική

εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εργοδότηση σε οργανισμό / εταιρεία που εγκαθιστά / συντηρεί ανελκυστήρες.

Νοείται ότι προσωπικό που είναι απόφοιτοι κατώτερης δευτεροβάθμιας σχολής και απασχολείται στον τομέα της συντήρησης ανελκυστήρων για τουλάχιστο τρία (3) έτη, θεωρείται ότι ικανοποιεί το πιο πάνω κριτήριο.

Τα πρόσωπα που μπορεί να απασχολεί ο Συντηρητής Ανελκυστήρων για να διεξάγει τις εργασίες συντήρησης, μπορεί να είναι απόφοιτοι Γυμνασίου (Γ' τάξη). Αυτό είναι και το κατώτατο επίπεδο εκπαίδευσης που είναι αποδεκτό.

Για την πρακτική εμπειρία ισχύουν τα πιο πάνω σχόλια, αλλά για περίοδο τουλάχιστον 3 χρόνων.

3 Επιμόρφωση

3.1 Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων και το προσωπικό που απασχολεί πρέπει να έχει ολοκληρώσει με επιτυχία θεωρητική επιμόρφωση και πρακτική κατάρτιση, συνολικής διάρκειας τουλάχιστο πενήντα (50) ωρών, σε θέματα τεχνικών προδιαγραφών και μεθόδων συντήρησης για τους τύπους και τα μεγέθη των ανελκυστήρων που συντηρεί.

Η επιμόρφωση διάρκειας τουλάχιστον πενήντα (50) ωρών πρέπει να καλύπτει όλα τα πιο πάνω θέματα, εκ των οποίων τουλάχιστον 8 ώρες σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και εκτίμησης των κινδύνων. Εάν ζητηθεί από το ΤΕΕ, η επιμόρφωση θα πρέπει να τεκμηριωθεί με την προσκόμιση των ενυπόγραφων (και προβλεπόμενων από την ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία) πρωτότυπων βεβαιώσεων / πιστοποιητικών επιμόρφωσης.

Η επιμόρφωση και κατάρτιση παρέχεται συνήθως από τις εταιρείες κατασκευής ανελκυστήρων, για τους τύπους και τα μεγέθη των ανελκυστήρων τους οποίους ο Συντηρητής Ανελκυστήρων αναλαμβάνει να συντηρεί:

Νοείται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει παρακολουθήσει με επιτυχία σχετικό Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Αρχικής Κατάρτισης που προσφέρει η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, θεωρείται ότι ικανοποιεί το κριτήριο 3.1.

Η εκπαίδευση σε θέματα μεθόδων συντήρησης για τους τύπους και τα μεγέθη των ανελκυστήρων που προτίθεται να συντηρεί ο ΣΑ συνήθως παρέχεται από τις εταιρείες κατασκευής ανελκυστήρων.

Αποδεκτή επιμόρφωση στα πιο πάνω θέματα θεωρείται και η εκπαίδευση που προσφέρεται από την **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού** σε θέματα ανελκυστήρων. Επίσης, αποδεκτή επιμόρφωση είναι αυτή που προσφέρεται από αναγνωρισμένους / διαπιστευμένους φορείς εκπαίδευσης / κατάρτισης προσώπων. Αυτοδηλώσεις εκπαίδευσης / επιμόρφωσης ή επιμόρφωση που παρέχει ο ίδιος ο αιτητής δεν γίνονται αποδεκτές.

3.2. Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων πρέπει να φροντίζει για την εκπαίδευση του ιδίου και του προσωπικού του, τουλάχιστο κάθε δύο χρόνια στα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 3.1. έτσι ώστε οι γνώσεις του και οι τεχνικές μέθοδοι που εφαρμόζει να συμβαδίζουν με την εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα των ανελκυστήρων.

Ο ΣΑ πρέπει να επικαιροποιεί τις γνώσεις του στα θέματα ανελκυστήρων για να συμβαδίζει με την εξέλιξη της τεχνολογίας. Αυτή είναι διαχρονική απαίτηση και δεν αφορά μόνο την αρχική έγκριση του αιτητή αλλά και μετέπειτα του ΣΑ και του προσωπικού που απασχολεί. Ο έλεγχος αυτής της παραμέτρου γίνεται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας κάθε δύο χρόνια.

3.3. Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων και το προσωπικό που απασχολεί πρέπει να έχει πολύ καλή γνώση της Κυπριακής νομοθεσίας που διέπει τα θέματα εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης ανελκυστήρων και τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Η διαπίστωση της πολύς καλής γνώσης της Κυπριακής Νομοθεσίας που διέπει τα θέματα εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης ανελκυστήρων και τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία επιβεβαιώνεται στο πλαίσιο της γραπτής ή και προφορικής εξέτασης που ακολουθεί αφού διαπιστωθεί ότι ο αιτητής ικανοποιεί εκ πρώτης τα κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω. Στις πιο πάνω εξετάσεις συνήθως παρακάθεται το φυσικό πρόσωπο που στηρίζει την αίτηση, δηλαδή ο υποψήφιος ΣΑ.

4. Εξοπλισμός

4.1 Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων πρέπει να διαθέτει επαρκή και κατάλληλα μέσα (εργαλεία, όργανα μέτρησης, λογισμικό, μέσα ατομικής προστασίας, κ.ά.) για τον αριθμό, τον τύπο και τα μεγέθη των ανελκυστήρων που συντηρεί.

Ο εξοπλισμός πρέπει να είναι αριθμητικά επαρκής, για τον αριθμό των ανελκυστήρων που συντηρεί ο ΣΑ και περιλαμβάνει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας.

Ο ΣΑ μεριμνά ώστε ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη συντήρηση ανελκυστήρων είναι κατάλληλος και βαθμονομείται όπως προβλέπει ο κατασκευαστής του, εφόσον απαιτείται βαθμονόμηση.

4.2. Ο Συντηρητής Ανελκυστήρων πρέπει να διαθέτει σε αδιάλειπτη λειτουργία τηλεφωνικό σύστημα λήψης και διαχείρισης κλήσεων έκτακτης ανάγκης για τους ανελκυστήρες που συντηρεί, στελεχωμένο καθημερινά καθόλο το εικοσιτετράωρο, περιλαμβανομένων Σαββάτου, Κυριακής και αργιών.

Ο ΣΑ πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα για να διαχειρίζεται όλες τις κλήσεις που λαμβάνει από τυχόν πρόσωπα που εγκλωβίζονται σε ανελκυστήρα που συντηρεί και να μπορεί να επενεργεί για τον άμεσο απεγκλωβισμό τους. Τέτοιο σύστημα μπορεί να είναι κινητό τηλέφωνο, τηλεφωνικό

κέντρο ή άλλος κατάλληλος εξοπλισμός που επιτυγχάνει το σκοπό της απαίτησης 4.2 πιο πάνω. Η επιλογή του συστήματος γίνεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των ανελκυστήρων που συντηρούνται, τη γεωγραφική διασπορά των ανελκυστήρων και τον αριθμό του προσωπικού του Συντηρητή Ανελκυστήρα.

6.10.2015

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ